

Таким чином, запропонований алгоритм організації впровадження та функціонування підсистеми управління інтелектуальним капіталом передбачає процедури впровадження, функціонування, контролю та їх відповідності встановленим параметрам розвитку.

Література

1. Брукинг Э. Интеллектуальный капитал/ Э. Брукинг / [Пер. с англ. под ред. Л. Н. Ковалик]. — СПб.: Питер, 2001.— 288 с.
2. Edvinsson, L. and Malone, M.S. Intellectual Capital: Realizing your Company's True Value by Finding Its Hidden Brainpower, Harper Business, New York, 1997. — P. 240
3. Руус Й. Интеллектуальный капитал: практика управления / Й. Руус, С. Пайк, Л.Фернстрем / [пер. с англ. под. ред. В.К. Дерманова]. — СПб.: Высшая школа менеджмента, 2010. — 436 с.

УДК 658

Сергій Володимирович Позняк

к.е.н., доцент кафедри економіки підприємств
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана», s_roznyak@bigmir.net

ІННОВАЦІЙНІСТЬ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

ИННОВАЦИОННОСТЬ КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ

INNOVATION AS A FACTOR OF COMPETITIVENESS INCREASE ENTERPRISES

Анотація. В умовах глобалізації та постійного загострення конкуренції основою конкурентоспроможності виступають інновації, які дозволяють країнам, що володіють інноваційними конкурентними перевагами, займати гідне місце в світовому співтоваристві.

Аннотация. В условиях глобализации и постоянного обострения конкуренции основой конкурентоспособности выступают инновации, которые позволяют странам, обладающих инновационными конкурентными преимуществами, занимать достойное место в мировом сообществе.

Abstract. In the context of globalization and increased competition permanent basis for competitiveness are the innovations that allow countries that have a competitive advantage in innovation, take a worthy place in the world community.

Сучасний розподіл сил у світі являє собою суттєвий відрив країн-лідерів від країн-аутсайдерів. Для інноваційних лідерів характерна висока концентрація найрентабельніших видів бізнесу: 1) високотехнологічна структура національного виробництва; 2) винесення промислово-технологічного циклу еколого- та ресурсоемних виробництв за межі країни; 3) зосередження найбільших фінансових потоків. Таким чином, інноваційна діяльність, конкурентоспроможність та економічне зростання тісно взаємопов'язані. В сучасних умовах інновації є найперспективнішим підходом для перемоги в конкурентній боротьбі. Адаже перемагають саме ті учасники ринку, які пов'язують свою діяльність з використанням інновацій. Саме за допомогою інновацій можна визначити конкурентні переваги в ринковій боротьбі, реалізація яких дозволяє активно функціонувати та брати участь у формуванні світової економічної системи за рахунок досягнення інноваційної конкурентоспроможності на національному рівні. Інновації є також істотними для побудови результативних бізнес-моделей. Враховуючи вплив і способи створення конкурентної переваги можна виділити два головні види інновацій:

1) зростаючі інновації (incremental innovation). Являють собою інновації з характером удосконалення продукції та технологій. Вони в більшості випадків вводяться систематично, уможливаючи поступове зростання чи підтримування даного рівня конкурентоспроможності. Їх найчастіше трактують як чинник, який послідовно впливає на зростання рівня конкурентоспроможності;

2) радикальні інновації (radical innovation). Даний вид інновацій створює не тільки нові технології та продукцію, але також нові концепції ведення бізнесу. Їхній революційний, стрибкоподібний характер викликає те, що вони забезпечують часто порівняно тривалу конкурентну перевагу, створюючи нові умови конкуренції [1].

Як зростаючі, так і радикальні інновації впливають на три важливі сфери, які є вирішальними для конкурентоспроможності (табл. 1):

- 1) економіка і сектори, що її утворюють;
- 2) підприємства та реалізовані ними бізнес-діяльності;

СФЕРИ ВПЛИВУ ІННОВАЦІЙ

Види інновацій	Сфери впливу інновацій		
	Економіка та її сектори	Підприємства, бізнес діяльність	Продукція та процеси
Зростаючі	Стосунки між підприємствами (B2B) Інтеграція ланцюга поставок	Процеси удосконалення організації, (реінжиніринг, TQM)	Модифіковані процеси і продукти
Радикальні	Нові, інноваційні структури секторів і економіки	Створення нових бізнес-концепцій	Зміна конфігурації процесів Нові продукти

Вплив зростаючих інновацій у першій сфері проявляється переважно у побудові бізнес-стосунків типу B2B, а також змінах і вдосконаленні ланцюга поставок. Радикальні інновації, у свою чергу, створюють нові сектори економіки. Їх створенням займаються як так звані підприємства нової економіки, так і інших секторів, що застосовують сучасні технології, наприклад, біотехнології або нанотехнології. Виникнення нових секторів призводить до структурних змін усієї економіки, посилюючи в ній роль і частку підприємств, які спираються на знання.

У сфері підприємств і їхньої бізнес-діяльності зростаюча інноваційність пов'язується з удосконаленнями організації, такими, як, наприклад, реінжиніринг або TQM. Радикальні інновації, в свою чергу, створюють нові бізнес-концепції, які значно більше, ніж, наприклад, нові технології, змінюють систему конкуренції, часто тим самим руйнуючи стан речей.

Вплив зростаючих інновацій у сфері продукції та процесів виражається в їхньому покращанні та модифікації. Радикальні інновації викликають зміни конфігурації процесів, створюють нову продукцію та процеси.

Ефективне здійснення інновацій дозволяє створити визначальні стратегічні переваги в найконкурентніших галузях. Підприємства — лідери досягають конкурентних переваг завдяки інноваціям — шляхом використання як нових технологій, так і методів роботи, але після досягнення переваг настає етап утримання, який можливий тільки шляхом постійних вдосконалень, тобто безперервних нововведень. Тобто, на сучасному етапі світового економічного розвитку головною ознакою конкурентоспроможності стає її інноваційність, тобто здатність системи до безперервного розвитку, оновлення та змін діяльності на основі засвоєння нововведень.

Під інноваційністю також розуміють використання наявного науково-технічного, інформаційного та інтелектуального потенціалу з метою подальшого розвитку, підвищення результатів діяльності та якості життя. Вплив інноваційності на формування конкурентоспроможності системи наведено на рис. 1.

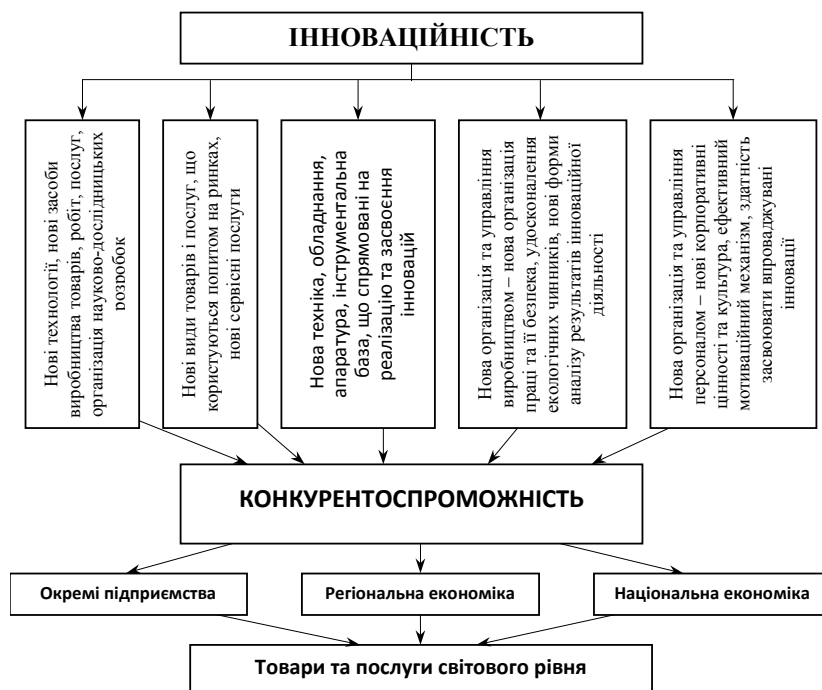


Рис. 1. Вплив інноваційності на формування конкурентоспроможності [2]

Інноваційність спирається на процес удосконалення, відкриття нового, тобто на ефективне засвоєння та впровадження нововведень, спрямованих як на оновлення технологій, техніки, організації виробництва та розроблення нової продукції, так і на проведення соціальних інновацій, спрямованих на ефективну зміну поведінки персоналу з метою отримання запланованих результатів. Саме поєднання всіх складових дозволяє системі не тільки вижити в умовах загострення конкуренції, але й досягти необхідного рівня конкурентоспроможності.

Література

1. Бжуска Я. Інноваційні моделі бізнесу // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». — 2008. — № 628. — С. 29—35.
2. Богма О.С., Болдуєва О.В. Роль інновацій у забезпеченні конкурентоспроможності національної економіки // Вісник Запорізького національного університету. — №3 (7) . — 2010. — С. 166—170.

УДК 378.12:373.61

Надія Терентіївна Рудь

доктор економічних наук, професор кафедри прикладної

статистики та економіки праці Луцький національний технічний університет

РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТУ В РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

РОЛЬ УНИВЕРСИТЕТА В РАЗВИТИИ ИННОВАЦИОННОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

THE ROLE OF THE UNIVERSITY IN THE DEVELOPMENT OF INNOVATIVE ENTREPRENEURSHIP

Анотація. Досліджена роль університету як джерела генерації інтелектуальної власності, організації інноваційної інфраструктури підтримки інноваційного бізнесу. Визначена доцільність створення структурних підрозділів, розробки положень щодо інтелектуальної власності. Виділено проблеми ВНЗ з врегулювання відносин у сфері інтелектуальної власності і альтернативні шляхи комерціалізації наукових розробок.

Аннотация. Исследована роль университета как источника генерации интеллектуальной собственности, организации инновационной инфраструктуры поддержки инновационного бизнеса. Определена целесообразность создания структурных подразделений, разработки положений относительно интеллектуальной собственности. Выделены проблемы ВУЗа по регулированию отношений в сфере интеллектуальной собственности и альтернативные пути коммерциализации научных разработок.

Annotation. There is an investigated the role of the University as a source of intellectual property generation, organization of innovative infrastructure to support business innovation. There is defined expediency of creating structural units, the development of the provisions concerning intellectual property. Highlighted the problems of the university to regulate relations in the sphere of intellectual property and alternative ways of commercialization of scientific developments.

Розвиток регіональних інноваційних систем України багато в чому визначає роль і місце університетів у процесі реалізації регіональної науково-інноваційної політики, що забезпечує стратегічне управління інтелектуальною власністю і комплексний підхід до вдосконалення наукової, освітньої і підприємницької діяльності університетів. У сучасних умовах стійкий розвиток університету може бути забезпечений шляхом входження у регіональну інноваційну систему при тісній взаємодії із академічною наукою, промисловістю і бізнесом, інтеграції у міжнародний науково-освітній й інноваційний простір [2, с. 13].

Інноваційна інфраструктура університетів дає їм можливість стати інтеграторами в регіональній спільноті. Під інтегратором ми розуміємо організацію, яка реалізує процеси взаємодії, співробітництва, партнерських відносин на інтелектуальній університетській основі. На значну роль університетів вказує доктор Д. Салмі [1, с. 12], який вважає, що переконливі результати діяльності найкращих освітніх інститутів полягають у високій якості знань випускників, здатності проводити найсучасніші дослідження та брати участь у трансфері технологій.

Університети відіграють важливу роль у розвитку інноваційного підприємництва в регіоні не лише як джерела генерації інтелектуальної власності, але і як організації інноваційної інфраструктури підтримки інноваційного бізнесу, які стимулюють становлення малих інноваційних підпри-